

59. szám

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE 2022. június 9., csütörtök

Tartalomjegyzék

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 195/2022. (V. 27.) Korm. rendelethez

650

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 195/2022. (V. 27.) Korm. rendelethez

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő szabályozási kérdésekről szóló törvényjavaslat elfogadásával egyidejűleg szükséges a kormányrendeleti szabályok megalkotása is. Az átmeneti rendelkezések megalkotása indokolt a rendes jogrendbe történő áttérés zavartalanságának biztosítása érdekében.

Abban az esetben, ha a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (l. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 27/2021. (l. 29.) Korm. rendelet] szerinti veszélyhelyzet megszűnik, az Alaptörvény 53. cikk (4) bekezdése szerint a Kormánynak az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdése szerinti rendeletei hatályukat vesztik. A jogbiztonság követelménye megkívánja, hogy a 27/2021. (l. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnése és a veszélyhelyzeti kormányrendeletek hatályvesztése ne történjen meg annak hiányában, hogy megfelelő rendeleti szintű átmeneti rendelkezések megalkotásra kerülnének.

1. A fentiekre tekintettel egyes családtámogatási formák kapcsán lehetővé teszi a rendelet, hogy ha az elvárt társadalombiztosítási jogviszony a veszélyhelyzet alatt vagy az azt követő 30 napon belül megszakad, ennek ellenére egészen a 27/2021. (l. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnését követő 90. napig folyamatosnak kell azt tekinteni. Emellett a veszélyhelyzet időtartamából 90, illetve 180 nap akkor is beszámíthat a társadalombiztosítási-jogviszonyba, ha az alatt a jogviszony ténylegesen nem állt fenn. További könnyítésként családi otthonteremtési kedvezmény igénybevétele esetében, megelőlegezett gyermekvállalás esetén az egyik igénylőre vonatkozó 40 éves korhatár betöltését az első (2020. tavaszi) veszélyhelyzet végétől a 27/2021. (l. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnését követő 30. napig nem kell figyelembe venni, ahogyan a (nem megváltozott munkaképességű) gyermek 25. életévének betöltését (mint a gyermekként való beszámíthatóságát megszüntető körülményt) sem.

A babaváró támogatáshoz kapcsolódóan további könnyítésként a feleségre vonatkozó 41 éves korhatár betöltését az első (2020. tavaszi) veszélyhelyzet kezdetétől 2022. június 30-ig nem kell figyelembe venni. Ha az elvárt társadalombiztosítási jogviszony a veszélyhelyzet alatt vagy az azt követő 30 napon belül megszakad, ennek ellenére egészen a 27/2021. (l. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnését követő 90. napig folyamatosnak kell tekinteni. Emellett a veszélyhelyzet időtartamából 180 nap akkor is beszámíthat a társadalombiztosítási jogviszonyba, ha az alatt a jogviszony ténylegesen nem állt fenn.

A nagycsaládosok személygépkocsi-szerzési támogatása kapcsán pedig ha az adásvételi szerződés megkötésére vonatkozó határidő a veszélyhelyzet ideje alatt járna le, akkor az a 27/2021. (l. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnését követő 60. napig meghosszabbodik.

A felújítandó ingatlanra nézve előírt minimum egy éves előzetes bentlakás feltételének teljesülését sem szükséges vizsgálni a veszélyhelyzet megszűnését követő 30. nap elteltéig.

Az első sikeres nyelvvizsga és az első emelt szintű idegen nyelvből tett érettségi vizsga díjához nyújtott támogatást csak az veheti igénybe, aki a sikeres nyelvvizsga, a második sikeres részvizsga, emelt szintű érettségi és a honosítás napján még nem töltötte be a 35. életévét. A rendelkezés átmenetileg lehetővé teszi, hogy az a személy, aki a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) ideje alatt (2020. november 4. – 2021. február 7.) töltötte be 35. életévét, és a veszélyhelyzetből fakadó korlátozások következtében nem tudta teljesíteni az eredetileg az erre az időszakra tervezett nyelvvizsgáját, és ez által érvényesíteni az állam által nyújtott támogatást, annak lehetősége volt az első sikeres nyelvvizsga

megszerzésére 2021. június 30-ig, és ezáltal a támogatás érvényesítésére 2022. június 30-ig, ahogy azt a családok anyagi biztonságának erősítése érdekében szükséges, a veszélyhelyzettel összefüggő egyes rendelkezésekről szóló 567/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 567/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet] 2022. június 1-ig történő hatályvesztéséig jelenleg is szabályozza.

Az írásbeli és szóbeli rész-nyelvvizsga egyesíthetőek, azonban alapesetben, ha a két sikeres részvizsgabizonyítvány kiállítása között több mint egy év eltelik, a támogatás már csak a második sikeres részvizsga kapcsán igényelhető meg. A veszélyhelyzeti rendelkezés lehetővé tette ezen időbeli korlát feloldását azzal, hogy amennyiben a két sikeres részvizsga-bizonyítvány kiállítása közötti legfeljebb 1 éves időtartam a veszélyhelyzet időtartama alatt járt le, úgy az első sikeres részvizsga teljesítését követő második részvizsga letételére 2021. június 30-ig volt lehetőség és ezáltal a támogatás érvényesítésére 2022. június 30-ig.

A támogatás érvényesítésének 2022. június 30-ig történő elismerését az első sikeres nyelvvizsga és az első emelt szintű idegen nyelvből tett érettségi vizsga díjához nyújtott támogatásról szóló 503/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 4. §-a szabályozza, miszerint a támogatás megállapítására irányuló eljárás írásbeli kérelmet az első sikeres komplex nyelvvizsga letételét igazoló nyelvvizsga-bizonyítvány vagy érettségi bizonyítvány, tanúsítvány kiállításának napjától, a honosítási határozat közlésétől számított egy éven belül kell benyújtani.

A közlekedési alapismeretek tanfolyam és vizsga díjához nyújtott támogatást alapesetben az veheti igénybe, aki a sikeres közlekedési alapismeretek vizsga napján a 20. életévét még nem töltötte be. A rendelkezés átmenetileg lehetővé teszi, hogy az a személy, aki a veszélyhelyzet ideje alatt töltötte be 20. életévét, és a veszélyhelyzetből fakadó korlátozások következtében nem tudta teljesíteni az eredetileg az erre az időszakra tervezett közlekedési alapismeretek (KRESZ) tanfolyamát és vizsgáját, és ez által érvényesíteni az állam által nyújtott támogatást, annak lehetősége volt a vizsga megszerzésére 2021. június 30-ig, és ezáltal a támogatás érvényesítésére 2022. június 30-ig, ahogy azt az 567/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet 2022. június 1-ig történő hatályvesztéséig jelenleg is szabályozza.

A támogatás érvényesítésének 2022. június 30-ig történő elismerését a közlekedési alapismeretek tanfolyam és vizsga díjához nyújtott támogatásról szóló 55/2018. (III. 23.) Korm. rendelet 4. §-a szabályozza, miszerint a támogatás megállapítására irányuló eljárás írásbeli kérelmet a "B" kategóriás vezetői engedély megszerzéséhez szükséges közlekedési alapismeretek vizsga sikeres letétele napjától számított egy éven belül kell benyújtani.

- 2. A nyugdíjfolyósító szerv 6395 Ukrajnában élő személy részére folyósít személyi kárpótlási életjáradékot vagy hadigondozotti ellátást. Nyugellátás Ukrajnában élő személynek nem folyósítható a vonatkozó nemzetközi szerződés értelmében. Az ellátások külföldre folyósításához szükséges az ellátott adatainak évenkénti egyeztetése a jogosult életben létének igazolása érdekében. Az Ukrajnában élő személyek a háború miatt jelenleg nincsenek olyan helyzetben, hogy hatósági ügyeket intézzenek, bizonytalan, hogy a nyugdíjfolyósító szerv által nyilvántartott címen tartózkodnak-e, továbbá a postai szolgáltatások is akadoznak. A fentiek miatt a rendelkezés kimondja, hogy a 2022. évben az adategyeztetés nem folytatható le.
- 3. A keresőképtelenség és keresőképesség orvosi elbírálásáról és annak ellenőrzéséről szóló 102/1995. (VIII. 25.) Korm. rendelet többféle nyomtatvány alkalmazását írja elő, azonban még a koronavírus-világjárvány idején is csak a keresőképtelenség igazolásáról szóló 5. melléklet szerinti nyomtatványt lehetett e-mailen továbbítani. Ezért e kormányrendelet szövegét javasolt pontosítani a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő szabályozási kérdésekről szóló törvényjavaslatra tekintettel.
- 4. A koronavírus-világjárvány idején bevált a pedagógus-továbbképzések és a minősítési eljárások, minősítő vizsgák szervezésének részleges vagy teljes online megvalósítása. Ennek a képességnek, illetve lehetőségnek a fenntartása egy esetleges újabb járványhullám esetére is szükséges.
- 5. 2018. január 1-jétől a "Köldökzsinór" program keretei között van lehetőség a külföldön született és külföldön élő magyar állampolgárságú gyermekek után, valamint nem magyar állampolgárságú, de "Magyar igazolvánnyal" rendelkező gyermekek után anyasági támogatás megállapítására. A megállapított támogatás kifizetése történhet belföldi vagy külföldi fizetési számlára, illetve postai kézbesítéssel lakcímre, amennyiben az adott országnak e szolgáltatásra a Magyar Posta Zártkörűen Működő Részvénytársasággal (a továbbiakban: Magyar Posta Zrt.) szerződése van. A postai kifizetés érdekében a Magyar Posta Zrt. és a Magyar Államkincstár szerződést kötött, amelyet a Magyar Posta Zrt. 2022. május 31-ével felmondott arra tekintettel, hogy a 2021. évben mindössze hat fő kapta az ellátását ilyen formában. Ezért szükséges a vonatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezése 2022. június 1-jétől.

- 6. A veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet nem veszélyhelyzeti felhatalmazó rendelkezésen, hanem a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 81. § (1a) bekezdésében kapott felhatalmazáson alapulóan tartalmazza a Magyar Honvédség veszélyhelyzet idejére vonatkozó közreműködői feladatait.
 - Tekintettel arra, hogy e feladatok a Hvt. 36. § (1) bekezdés k) pontja és 81. § (1a) bekezdése értelmében nem a koronavírus-világjárvány miatt elrendelt veszélyhelyzet második ütemére, hanem általában bármely veszélyhelyzetre vonatkoznak, javasolt a Magyar Honvédség közreműködői feladatait e rendeletben szabályozni.
- 7. A megváltozott munkaképességű személyek rehabilitációs foglalkoztatásával kapcsolatban a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához költségvetési nyújtható támogatásokról 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet egyes rendelkezéseinek ideiglenes felfüggesztése ezen érzékeny munkavállalói célcsoport járvány idején történő további foglalkoztatásának biztosítását célozta – többek között – azon szabályozással, hogy az állásidőre kifizetett bérköltséget a munkáltató költségvetési támogatásból lehívhatja. Ezzel a veszélyhelyzet időtartama alatt lehetővé vált a munkáltatói terhek csökkentése, a munkavállalók munkahelyének megtartása, a havi alapbérek kifizetése és a költségvetési támogatás felhasználásának maximalizálása. Az átmeneti rendelkezések célja, a felfüggesztett rendelkezések véghatáridejének a 27/2021. (l. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnését követő harmincadik napban történő meghatározása a már folyamatban lévő ügyek lezárására figyelemmel. Június 30-áig, a 30 napos ún. "türelmi időszak" alatt a munkáltatók fel tudnak készülni a veszélyhelyzetet követő új foglalkoztatási körülményekre, a munkába való fokozatos és biztonságos visszatérésre.
- 8. A koronavírus-világjárvány magyarországi terjedése miatt előfordult, hogy azokban a bölcsődékben, ahol a koronavírus-fertőzés beigazolódott, bölcsődei csoportot vagy akár a teljes intézményt, szolgáltatót is be kellett zárni. Az ilyen és hasonló helyzetek egységes kezelése érdekében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény 192. §-ával végrehajtott módosítása révén a bölcsődei ellátásban is lehetővé vált a rendkívüli zárva tartás helyi szintű elrendelése. A rendkívüli zárva tartás elrendelése az országos jelentési rendszerbe történő adatszolgáltatási kötelezettség módosításával nyomon követhetővé válik.
- 9. A kormányrendelet-módosítással a korábban veszélyhelyzeti kormányrendeletben szabályozott járóbetegszakellátás irányításának kérdésköre egységes rendezésre kerül az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben meghatározott egészségügyi irányítási rendszernek megfelelően. Ennek megfelelően a honvédelmi egészségügyi szolgáltató illetékességi területe kiterjed Budapesten a IV., V., VI., XIII., XIV., XV., XVI. kerületre, Pest megyében az Aszódi, Dunakeszi, Gödöllői, Szobi, Váci járásra.
- 10. A további hatályon kívül helyezett rendelkezések már végrehajtott vagy meghaladottá vált kivezető szabályokat állapítanak meg, továbbá a tizenharmadik havi ellátás 2022. évi teljes összegű bevezetése miatt szükséges a vonatkozó átmeneti rendelkezések hatályon kívül helyezése is. Továbbá a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő szabályozási kérdésekről szóló törvényjavaslat a 27/2021. (l. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnésének napjától, de a szabályok hatálya alatt keletkezett jogosultságok kifizetésének biztosítása mellett hatályon kívül helyezi a honvédelmi alkalmazottak után járó árvák kiegészítő támogatásának szabályait. Erre tekintettel az ellátást törölni kell a nyugellátások és egyes más ellátások 2022. július havi kiegészítő emeléséről szóló, 2022. július 1-jén hatályba lépő kormányrendeletből is. E rendeletben foglalt mértékű emelést a törvényi átmeneti rendelkezések végrehajtása során biztosítani kell.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a http://www.magyarkozlony.hu honlapon érhető el.